

Læs om

- Sund By Netværket og FN's verdensmål
- Strategier for at nedbringe uligheden i sundhed
- Erfaringer fra Norge: Hvordan et øget samarbejde mellem forskning og praksis giver politisk medvind
- Samarbejdet mellem forskning og kommunal praksis på sundhedsområdet
- Naturen som arena for det sundhedsfremmende arbejde
- Danske kommunale erfaringer med prioritering af sundhedsfremme og forebyggelse – 3 cases
- Sundhedsfremme og forebyggelse i et økonomisk perspektiv
- Hvorfor overhovedet prioritere sundhed? – Et kritisk blik

OM SUND BY NETVÆRKSDAGENE

Sund By Netværksdagene er en årligt tilbagevendende begivenhed, som efterhånden er blevet en tradition. Hvert år inviterer vi således alle vore medlemmer, samarbejdspartnere og andre interessenter til en todages konference, hvor formålet er at blive klogere på arbejdet med sundhedsfremme og forebyggelse og dyrke netværket. Det er en fejring og en markering af styrken i at stå samlet i arbejdet med folkesundheden.

Netværksdagene 2017 stillede skarpt på "Sunde prioriteringer og investeringer. Emner som ulighed i sundhed, samspillet mellem forskning og praksis og forebyggelse i et økonomisk perspektiv var bl.a. på programmet.

EN KORT HISTORIE OM NETVÆRKET

Det danske Sund By Netværk, under WHO's Healthy Cities Network, har siden 1991 været med i udviklingen af folkesundheden i Danmark.

Sund By Netværket faciliterer, udvikler og udveksler faglighed omkring folkesundhedsområdet. Vi understøtter kommuner og regioners arbejde med udvikling af sundhed ud fra WHO's brede og positive sundhedsbegreb: "Sundhed er en tilstand af fysisk, psykisk og socialt velvære, og ikke kun et fravær af sygdom".

I Sund By Netværket opererer vi i et handlingsfelt, hvor praksis udvikles og er med til at kvalificere viden. Temagrupperne er hjertet i Sund By Netværket. Resultaterne fra arbejdet i temagrupperne giver kommuner og regioner redskaber, der er praksisnære og overskuelige. Vi indgår alliancer med videninstitutioner og samtidig omsætter vi viden til praksis, praksis revideres, nye ideer udvikles, som så danner grundlag for ny viden.

Sørup Herregaard dannede rammerne for dette års netværksdage. Herregårdens smukke have blev bl.a. brugt til en præsentation af tema-grupperne

Sund By Netværket og FN's verdensmål

[Healthy Cities: Drivers of an inclusive, safe, resilient and sustainable future](#) (PDF) – v. Monika Kosinska, WHO Regional Office for Europe

Hvor er vi nu?

- Health 2020 og Phase VI
- Phase VI udspringer af Health 2020
- Det europæiske Healthy Cities Network er et middel til at implementere Health 2020 på lokalt plan

Hvor er vi på vej hen?

- FN's globale mål for bæredygtig udvikling (SDGs)
- Alle verdensmål er relevante, men mål nr. 11 er især relevant for Sund By Netværket: **Bæredygtige byer og samfund.**

Peter Goldblatt på scenen, og viser bl.a. vigtigheden af arbejde for dødelighedsraten.

Strategier for at nedbringe uligheden i sundhed

[Closing the gap: tackling health inequalities](#) (PDF) – v. Peter Goldblatt, University College London

Hvad?

- Determinanter for ulighed i sundhed
- Vigtigt at se på tværs af de sociale determinanter

Lighed i sundhed sikres ved:

- Gode forældreegenskaber
- Familie opbygning
- Lighed imellem kønnene
- Fokuserer på en tidlig indsats
- Sikre uddannelse og jobs
- Universelle indsatser af høj kvalitet
- Et tilstrækkeligt socialt sikkerhedsnet
- Social inklusion
- Lighed – også i livets sidste år
- Handling på tværs af den sociale gradient
- Handling igennem hele livsforløbet
- Opbygge modstandskraft
- Reducer eksklusion
- Styrkelse af lokalsamfund
- Gode boligforhold
- Sikre lokalsamfund
- Et universelt sundhedssystem
- ...

Erfaringer fra Norge

[Retfærdig fordeling af sundhed og trivsel - et politisk valg](#) (PDF) – v. Dina von Heimburg, Innherred samkommune og Sunne Kommuner

Udgangspunktet

- Verdal og Levanger kommune
- Fra fragmenteret, ineffektiv planlægning uden fokus på lighed i sundhed til implementering af sundhed i alle politikker.
- Krav om implementering af sundhed i alle politikker - national lovgivning
- Hvordan sikres politisk involvering, når kravet om sundhed i alle politikker skal implementeres?

Erfaringer

- Holistisk governance struktur sikre ansvarlighed på tværs af sektorer og mobiliserer samtidigt lokalsamfundet
- En overordnet planstrategi da det strukturerer rammerne for resten af kommunens planlægning i de enkelte sektorer.
- Politikere og beslutningstagere skal informeres fagligt, og skal klædes på til at arbejde med sundhed på tværs
  - Her spiller samarbejdet med forskningsinstitutioner såsom UCL en vigtig rolle
- Supersetting-tilgangen i brug
- Do something! Do more! Do better!

Sund By Netværkets tobaks temagrupper, står klar til at modtage deltagerne på den fælles temagrupperundtur i haven.

Dag 2 var der paneldebat med deltagelse af Bo Lidegaard, Dennis Nørmark, Kjeld Møller Pedersen, Otto Ohrt og Heino Knudsen. Debatten blev modereret af Jette Jul fra SST

Samarbejdet mellem forskning og kommunal praksis på sundhedsområdet

[Om samarbejde mellem forskning og kommunal praksis på sundhedsområdet](#) (PDF) v. Tine Curtis, Aalborg Kommune og Aalborg Universitet.

Hvad?

- Brobygning mellem forskning og praksis.
- Fokus på evidens i kommunerne – forskning er relevant ift. sundhedsindsatser.
- Praksisbaseret forskning kræver tæt samarbejde mellem forsker og kommuner – Implementeringsforskning er et godt eksempel herpå samt Praksis-forskning i forbindelse med KRAM.

Anbefalinger

- Vær proaktiv i forhold til at informere forskningsmiljøer om kommunens praksis
- Søg kompetencer til forsknings samarbejde
- Søg indflydelse på forskningen – evt. ved finansiering
- Afvej indsats/ressourcer i forhold til muligt udbytte
- Lav samarbejdsaftaler/kontrakter (hvad, hvornår, hvem, rettigheder, hvad nu hvis)
- Aftal særlige formidlingsaktiviteter

Naturen som arena for det sundhedsfremmende arbejde

[Natur – som arena for det sundhedsfremmende område](#) (PDF) – v. Anna Palmdan Folker, SIF

Hvad er natur?

- Naturen er det uberørte
- Naturen er det grønne
- Naturen er det landlige
- Naturen er det vilde

- Naturen har potentiale - Især for den mentale sundhed.
- Naturens rige som eksempel på hvordan naturen kan bruges i arbejdet med mental sundhedsfremme.
- Aktionslæring er vigtig i den forbindelse
- Der arbejdes bl.a. med:
  - Afslapning og ro - håndtering og refleksion af egen livssituation
  - Relationer og social kontakt
  - Fysisk aktivitet og læring
  - Håndtering af stress, angst, depression og kriser
  - Sygdomsforebyggelse og rehabilitering

Danske kommunale erfaringer med prioritering af sundhedsfremme og forebyggelse – 3 cases

[Sundhedsfremme på Tværs i Vejle Kommune](#) (PDF) – v. Marit Nielsen-Man, Vejle Kommune

Hvad

- Sundhedshuse er synlige - Det skal borgerrettet forebyggelse også være
- Sundhedspolitik 2017-24
  1. tidlig investering i sundhed
  2. lige muligheder for et sundt liv
  3. frihed til at leve det liv vi gerne vil

[Prioritering af og investering i borgerrettet forebyggelse i Gentofte Kommune](#) (PDF) – v. Jytte Noes Poulsen & Mads Sune Andersen,, Gentofte Kommune

Hvad

- Prioritering af og investering i borgerrettet forebyggelse sikres ved:
  1. Brændende platform
    - Evidens og lokal relevans
  2. Fælles inddragelse og samskabelses forståelse,
    - Ejerskab, forankring, fra politikudvikling til handleplan
  3. Kvalitet og synlighed
    - Kreativitet og innovation, presse, interessefastholdelse
  4. Evaluering og systematisk opfølgning
    - Målbar vision, mål og succeskriterier, politisk statusredegørelse

[Strukturel forebyggelse i Københavns Kommune](#) – v. Susanne Juul Rohmann, Københavns Kommune

Hvad

- Sundhedspolitikken 2015-2025 'Nyd livet, københavnerv'
- Langsigtet strategi på tværs af forvaltningerne, som løbende operationaliseres gennem handleplaner målrettet de største udfordringer for københavnernes sundhed
- **Pejlemærker:**
  - Middellevetiden skal øges
  - Københavnerne skal have flere gode leveår
  - Den sociale ulighed i sundhed skal mindskes

Sundhedsfremme og forebyggelse i et økonomisk perspektiv

[Langsigtet investering er et must for "afkast" på sundhedsfremme og forebyggelsesområdet](#) (PDF) - v. Kjeld Møller Pedersen, SDU og AAU

Hvordan?

- Skal vi prioritere de knappe ressourcer for at få "mest mulig sundhed" bør vi se på forholdet mellem sundhedsgevinst og ressourceindsats
- Den individbaserede intervention:
  - Kortvarigt: Ingen effekt
  - Langvarig: Evt. effekt
- Lokalsamfundsmodellen uden lovgivning
  - Næppe effekt
- Strukturel strategi:
  - Effekt indenfor rygning
  - Andet bør undersøges nærmere
- Kan det betale sig at forebygge
  - Det kommer an på hvad der sammenlignes med; Sygdomsbehandling, anvendelse i andre sektorer

Hvorfor overhovedet prioritere sundhed? – Et kritisk blik

[Forebyggelsens kultur](#) (PDF) – v. Dennis Nørmark

- Forebyggelse er indlysende godt - og deri ligger problemet
- 4 principper:
  1. Man skal have klare idéer om sine kriterier, hvis man mener at nogle dødsfald er vigtigere at undgå end andre.
  2. Man skal kunne svare på for hvis skyld man laver forebyggelse; for individets skyld eller for samfundet.
  3. Man bør gøre sig klart om man utilsigtet eller tilsigtet promoverer en særlig måde at leve på, der ligner den man selv lever.
  4. Man skal gøre sig klart hvor kompetent man mener mennesket er til at afveje deres egne valg med valgenes konsekvenser